

ŠTÁTNA FILHARMÓNIA KOŠICE

ŠTÁTNA PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA

39. MEDZINÁRODNÝ
ORGANOVÝ
FESTIVAL

IVANA SOKOLA

2009

THE 39TH INTERNATIONAL
ORGAN FESTIVAL
OF IVAN SOKOL





XXXIX. MEDZINÁRODNÝ ORGANOVÝ FESTIVAL IVANA SOKOLA, 2009



Prof. Ivan SOKOL (1937-2005)

- 10. 9. KOŠICE
- 13. 9. ROŽŇAVA
- 17. 9. KOŠICE
- 20. 9. KOŠICE
- 22. 9. KEŽMAROK
- 24. 9. SPIŠSKÁ NOVÁ VES
- 27. 9. KOŠICE
- 29. 9. KOŠICE
- 1. 10. POPRAD

Festival sa koná pod záštitou
ministra kultúry Slovenskej republiky
a primátora mesta Košice

Organový virtuóz, pedagóg, zakladateľ a dlhoročný dramaturg Medzinárodného organového festivalu Prof. Ivan Sokol (1937-2005) výrazne pozdvihol a obohatil hudobný život nášho mesta. Stál pri otvorení organovej triedy na košickom konzervatóriu, vďaka nemu máme nielen najstarší organový festival na Slovensku, ale aj koncertný organ v Dome umenia. V oficiálnych životopisoch Ivana Sokola nájdeme bohaté údaje o jeho koncertoch v európskych, amerických aj ázijských krajinách, početných oceneniach z prestížnych interpretačných súťaží, ako aj o jeho záslužnej organizačnej a pedagogickej činnosti. To, čo sa z formálnych životopisov nedozvieme, sú jeho ľudské kvality. Spolupracovníci si ho vážili ako veľkorysého človeka oplývajúceho skromnosťou, ochotou pomôcť a silným zmyslom pre spravodlivosť. Je príkladom umelca, ktorý sa napriek mnohým prekážkam a nepriaznivým spoločenským podmienkam dokázal vypracovať v uznávanú osobnosť. Jeho pamiatku si účinkujúci umelci aj na tohtoročnom festivale uctia chorálovou predohrou J. S. Bacha „Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“, ktorá zaznie na každom koncerte s venovaním „In memoriam Ivan Sokol“.

Organ virtuoso, pedagogue, establisher and long-time dramaturgist of the International Organ Festival Prof. Ivan Sokol (1937-2005) significantly raised and enriched the musical life of our city. He stood by the opening of an organ class at the Košice Conservatory; thanks to him we have not only the oldest organ festival in Slovakia but a concert organ in Dom umenia (House of Art) as well. In official biographies of Ivan Sokol we can find rich information on his concerts in European, American and Asian countries, information on numerous prizes from prestigious interpretation competitions and on his praiseworthy organization and pedagogue activities as well. What we cannot learn from the formal biographies are his human qualities. The people, he worked with, respected him as a generous man, who was modest and willing to help and with strong sense for justice. Prof. Sokol is an example of artist who in spite of many obstacles and unfavorable social circumstances was able to develop himself into a respected personality. The performing artists will render respect to him also at this year's festival with a choral overture of J. S. Bach „Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“, which will be played at every concert with a dedication „In memoriam Ivan Sokol“.

Hlavný usporiadateľ



Július KLEIN, riaditeľ ŠfK
Jana ŠARGOVÁ, manažér festivalov ŠfK
Gertrud SOKOL, dramaturg festivalu

Spoluusporiadatelia

OZ GOTIKA

13. 9. 2009, Rožňava

Evanjelický a. v. cirkevný zbor v Kežmarku

22. 9. 2009, Kežmarok

Mestské kultúrne centrum Spišská Nová Ves

24. 9. 2009, Spišská Nová Ves

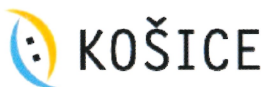
Mesto Poprad

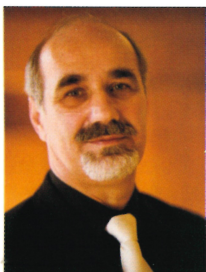
1. 10. 2009, Poprad

Festival podporili



MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY





Vážení priatelia,

39. ročník festivalu je určený nielen pre milovníkov klasickej organovej hudby, ale aj pre tých, ktorí si v dnešnom uponáhľanom svete dokážu nájsť chvíľku pre seba, zastaviť sa a nechať sa unášať znejúcou, v čase plynúcou a vo svojej podstate jedinečnou, nenávrtnou krásou interpretácie. Teší ma, že po našom ostýchavom začiatku organizovania organových koncertov vo východoslovenskom regióne v roku 2006, sa Medzinárodný organový festival Ivana Sokola za predchádzajúce obdobie dobre etabloval aj v mestách východoslovenského regiónu.

Na tohtoročnej prehliadke bude znieť hudba z pera starých aj súčasných majstrov v podaní špičkových umelcov z piatich európskych krajín. Na otváracom koncerte v košickom Dome umenia a potom v rožňavskej katedrále sa predstaví Roman Perucki – hlavný organista Katedrály Oliwa v Gdańsku. Tretí festivalový večer bude patriť francúzskemu organistovi a skladateľovi Naji Hakimovi, ktorý nepochybne patrí k svetovej špičke medzi organistami. Hostom z Českej republiky bude koncertný organista Pavel Kohout, víťaz prestížnej Medzinárodnej organovej súťaže Musashino-Tokio 2000 a z domácich umelcov sa na festivale predstaví Marek Štrbák, ktorý v súčasnosti pôsobí v Nemecku. Festival uzavrie Hans Fagius zo Švédska – uznávaný špecialista na hudbu obdobia baroka a romantizmu. V programe jednotlivých koncertov si opäť nájde zastúpenie tvorba Jozefa Grešáka a pripomenieme si aj výročia Felixa Mendelssohna-Bartholdyho a Franza Josepha Haydna.

Verím, milí návštevníci, že si vyberiete z našej bohatej programovej ponuky a účasť na koncertoch Vás obohatí o nové umelecké zážitky.

Július Klein
riaditeľ Štátnej filharmónie Košice

Dear friends,

the 39th annual of the festival is dedicated not only to the admirers of classical organ music but also to those who are able to find a moment for themselves in today's busy world, to stop and let themselves be carried away by unique and irrevocable beauty of interpretation resounding and passing in time. I am glad that after our timid start of organizing the organ concerts in the East Slovakian region in 2006 the International Organ Festival of Ivan Sokol has established itself well in the recent years also in the towns of the East Slovakian region.

At this year's festival the music of old as well as of contemporary masters will be interpreted by top artists from five European countries. The main organist of the Oliwa Cathedral in Gdansk - Roman Perucki - will introduce himself at the opening concert in the House of Arts of Košice and then in the Cathedral of Rožňava. The third festival evening will be represented by the French organist and composer Naji Hakim that undoubtedly belongs to world top organists. The guest from the Czech Republic will be the concert organist Pavel Kohout, the winner of the prestigious International Organ Competition Musashino-Tokio 2000. Among the Slovak artists Marek Štrbák who currently performs in Germany will perform at the festival. The festival will be concluded by Hans Fagius from Sweden – renowned Baroque and Romantic music specialist. Also the works of Jozef Grešák will be played in the programs of the individual concerts and we will also commemorate the anniversaries of Felix Mendelssohn-Bartholdy and Franz Joseph Haydn.

I hope, dear visitors, that you will choose from our rich program and by visiting the concerts you will be enriched by new artistic experience.

*Július Klein
Executive Director
The Slovak State Philharmonic, Košice*

10. 9. KOŠICE

Dom umenia o 19.00

Otvárací koncert festivalu

Roman PERUCKI

(Poľsko)

Anonym

Suita tancov z Olivskej tabulatúry (ca 1619)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Prelúdium a fúga e mol, BWV 548

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“

chorálové prelúdium, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

Georg Muffat (1653-1704)

Passacaglia

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sonáta č. 5 D dur, op. 65

Andante

Andante con moto

Allegro maestoso

Friedrich Wilhelm Markull (1816-1887)

Sonáta, op. 56

Allegro maestoso

Andantino

Finale

Jozef Grešák (1907-1987)

„Toccata“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola

Koncert podporil
Poľský inštitút Bratislava



Dom umenia - sídlo Štátnej filharmónie Košice.

Veľká sála, pôvodne neologická synagóga, bola postavená v rokoch 1925-1927 podľa návrhu svetoznámeho budapeštianskeho architekta Lajosa Kozmu. V závere 50. rokov minulého storočia bola realizovaná prístavba v podobe veľkého foyer a s tanečným parketom a príslušnými šatňami, salónikmi a s malou sálou na druhom poschodí. Koncertná sála Domu umenia s netradičnou kupolou týčiacou sa do výšky 37 metrov, má vynikajúcu akustiku. Jej posledná úprava sa uskutočnila v roku 1977, keď bol nainštalovaný v tej dobe najmodernejší trojmanuálový, 49-registrový koncertný organ v Československu firmou Rieger-Kloss Krnov (opus 3462).

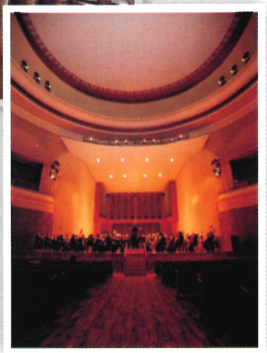


foto: archív ŠFK

13. 9. ROŽŇAVA

Katedrála Nanebovzatia Panny Márie o 16.30

Roman PERUCKI

(Poľsko)

Anonym

Suíta tancov z Olivskej tabulatúry (ca 1619)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Prelúdium a fúga e mol, BWV 548

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“

chorálové prelúdium, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

Georg Muffat (1653-1704)

Passacaglia

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sonáta č. 5 D dur, op. 65

Andante

Andante con moto

Allegro maestoso

Friedrich Wilhelm Markull (1816-1887)

Sonáta, op. 56

Allegro maestoso

Andantino

Finale

Jozef Grešák (1907-1987)

„Toccata“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola

Koncert podporil
Poľský inštitút Bratislava



Spoluorganizátor: **OZ Gotika, Rožňava**

Katedrála Nanebovzatia Panny Márie je najvzácnejšou a najstaršou kultúrnou pamiatkou Rožňavy. Na jej mieste už v roku 1304 stál prvý farský kostol, ktorý na prelome 15. a 16. storočia prešiel rozsiahlou prestavbou v neskorogotickom duchu. Interiér je rozdelený na dve rovnako vysoké lode tromi piliermi. Na južnej strane sa k hlavnej lodi napája rad kaplniek. Z pôvodného bohatého stredovekého zariadenia sa tu zachovalo pastofórium (1507) a unikátny neskorogotický obraz Metercie z roku 1513 s realistickým zobrazením dobovej ťažby a spracovania rudy v okolí mesta. Kostol sa po zriadení biskupstva v Rožňave stal v roku 1776 katedrálou. Jeho interiér bol následne doplnený neskorobarokovým mobiliárom (kazateľnicou a hlavným oltárom) a novým organom. Historicky cenný dvojmanuálový organ je umiestnený na západnej empore – bol obnovený a rozšírený pri stavebných úpravách v roku 1901 a v roku 2005. Významné sú aj relikvie mučeníka sv. Neita, ktoré katedrále darovala Svätá stolica v roku 1836. Vedľa katedrály stojí barokovo-klasicistická zvonica z roku 1779.



foto: archív ŠFK



Roman Perucki – hru na organ vyštudoval na Hudobnej akadémii v Gdańsku, kde od roku 1985 pôsobí ako pedagóg. Je hlavným organistom Katedrály Oliwa v Gdańsku, výkonným riaditeľom Baltického filharmonického orchestra, prezidentom hudobnej spoločnosti „Musica Sacra“ a Spoločnosti priateľov Katedrály Oliwa.

Zaslúžil sa o postavenie viacerých nových organov v meste Gdańsk a v jeho okolí. Je manažérom významných hudobných podujatí: Medzinárodnej súťaže J. P. Sweelincka, Medzinárodného organového festivalu v Katedrále Oliwa (ktorý je najstarším festivalom tohto druhu v Poľsku) a pracuje aj na príprave ďalších cyklických hudobných podujatí v širokom regióne. Roman Perucki je tiež členom jury viacerých národných a medzinárodných interpretačných súťaží. Odohral viac než dvetisíc koncertov v Európe, Rusku, Japonsku, Kanade, USA a v Austrálii – nielen recitály, ale aj ako sólista sprevádzaný komornými a symfonickými orchestrami. Vedie majstrovské kurzy v Poľsku, Portugalsku, Mexiku, Rusku a vo Francúzsku. Nahráva pre domáce i zahraničné hudobné vydavateľstvá, pre poľský rozhlas aj televíziu. Za svoju umeleckú činnosť získal Cenu Ministerstva kultúry Poľskej republiky, ocenenia mesta Gdańsk a pápežský kríž „Pro ecclesia et Pontifice“.

Roman Perucki – studied organ at the Music Academy in Gdansk where he has been teaching since 1985. He is the main organist of the Oliwa Cathedral, executive director of the Baltic Philharmonic Symphonic Orchestra, the president of the music company „Musica Sacra“ and of the Association of Fans of Oliwa Cathedral. Also thanks to him several new organs have been built in the city of Gdansk and in its surroundings. He is the manager of significant music events: International Organ Competition J. P. Sweelinck, International Organ Music Festival at the Oliwa Cathedral that is the oldest festival of this kind in Poland and has been working also on preparation of further cyclical music events in the broad region. Roman Perucki has been also a member of several national and international interpretation competitions. He played at more than two thousand concerts in Europe, Russia, Japan, Canada, USA and in Australia – not only recitals but also as a soloist accompanied by chamber and symphonic orchestras. Roman Perucki leads also master courses in Poland, Portugal, Mexico, Russia and France. He has recorded for Polish as well as for foreign music publishers, for the Polish radio and television. He has been awarded the prize of the Ministry of Culture of the Polish Republic, prizes of the City of Gdansk and the papal cross „Pro ecclesia et Pontifice“ for his artistic work.



Organový virtuóz a hudobný skladateľ **Naji Subhy Paul Irénée Hakim** sa narodil v Bejrúte. Hudbu študoval u J. Langlaisa a na Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris – kde v priebehu štúdií získal sedem prvých cien. Kvalifikáciu na povolanie pedagóga organovej hry získal na Trinity College of Music in London.

Na medzinárodných kompozičných a interpretačných súťažiach získal deväť prvých cien a v roku 1991 mu Académie des Beaux-Arts udelila Cenu André Capleta. V rokoch 1985-1993 bol organistom Baziliky Sacré-Coeur v Paríži, následne – až do roku 2008 – zastával prestížne miesto organistu Kostola Sv. Trojice, kde si ho za svojho nasledovníka zvolil O. Messiaen. Naji Hakim je profesorom na Conservatoire National de Région de Boulogne-Billancourt, hosťujúcim profesorom na Royal Academy of Music v Londýne, doctor honoris causa Université Saint-Esprit de Kaslik v Libanone a člen Consociatio Internationalis Musicae Sacrae v Ríme. V roku 2007 mu pápež Benedikt XVI. udelil kríž "Augustae crucis insigne pro Ecclesia et Pontifice" za jeho službu a prínos pre cirkev a Svätého Otca. Skladateľská tvorba Naji Hakima je obsiahla – zahŕňa inštrumentálne, symfonické i vokálne diela.

*Organ virtuoso and composer **Naji Subhy Paul Irénée Hakim** was born in Beirut. He studied music with J. Langlais and at the Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris – where he was awarded seven first prizes during his studies. He gained qualification as a teacher of organ at the Trinity College of Music in London. He was awarded nine first prizes at international composition and interpretation competitions and in 1991 he was awarded the Prix André Caplet by Académie des Beaux-Arts. During 1985-1993 he was organist of the Sacré-Coeur Basilica in Paris, afterwards up to 2008 – he had a prestigious position as organist in the Saint Trinity Church where O. Messiaen chose him as his successor. Naji Hakim is a professor at the Conservatoire National de Région de Boulogne-Billancourt, a guest professor at the Royal Academy of Music in London, doctor honoris causa of the Université Saint-Esprit de Kaslik in Lebanon and a member of Consociatio Internationalis Musicae Sacrae in Rome. The pope Benedict XVI. awarded Naji Hakim the insignia "Augustae crucis insigne pro Ecclesia et Pontifice" for his commitment and work for the Church and the Holy Father. The work of Naji Hakim is extensive – includes instrumental, symphonic and vocal music as well.*

17. 9. KOŠICE

Dóm sv. Alžbety o 19.30

Naji HAKIM (Francúzsko)

Koncert je súčasťou Európskeho organového festivalu
Euro Via Festival /www.euro-via-festival.org
a podporným podujatím
Európskeho roka tvorivosti a inovácie, 2009



Charles-Arnaud Tournemire (1870-1939) *Fantaisie (Office de l'Épiphanie)*

Naji Hakim (* 1955)
Glenalmond Suite
I. Strømmende (Prúdiac)
II. Favrende (Objímajúc)
III. Smilende (Úsmevne)
IV. Jublende (Oslavne)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“,
chorálová predohra, BWV 632
(in memoriam Ivan Sokol)

Naji Hakim
„To Call My True Love To My Dance“,
variácie na dánsku tému "Vil du danse med mig"
Theme – Cantabile – Valse – Deciso – Arabesque
Burletta – Tango – Scherzando – Berceuse – Finale

Léon Boëllmann (1862-1897)
„Prière à Notre-Dame“ z Gotickej suity

Naji Hakim
Improvizácia

Koncert podporila
Francúzska aliancia Košice

af
Alliance Française
Košice

Dóm sv. Alžbety v Košiciach - národná kultúrna pamiatka, je najväčším kostolom na Slovensku a zároveň najvýchodnejšou gotickou katedrálou Európy. Bol postavený na mieste bývalého farského kostola sv. Alžbety. Práce na stavbe Dómu začali v roku 1378 a prebiehali vo viacerých etapách vyše sto rokov. Chrám bol viackrát poškodený živelnými pohromami. Početné úpravy, z ktorých najrozsiahlejšia sa uskutočnila v rokoch 1877-1896, podstatne zmenili interiér aj exteriér dómu do dnešnej podoby. Má päťloďovú dispozíciu s krížením hlavnej a priečnej lode s polygonálnym presbytériom. Južná – tzv. Matejova veža – je z roku 1461 a severná s rokokovou helmicou z roku 1775. Najbohatší a umelecky najhodnotnejší je severný portál s reliéfmi posledného súdu, svätcov a Ukrižovania. Dóm ukrýva vzácny interiér. Pozornosť si zasluhuje krídlový hlavný oltár sv. Alžbety, pozostávajúci zo 48 gotických malieb a sôch, ale aj plastika Immaculaty, fragmenty nástennej maľby posledného súdu, bočné oltáre, bronzová krstiteľnica, gotická Kalvária, či drevené plastiky, neogotická kamenná kazateľnica a mnohé ďalšie vzácne artefakty.

Text o organe v Dóme sv. Alžbety nájdete na str. 27



foto: archív ŠFK

20. 9. KOŠICE

Kostol sv. Košických mučeníkov o 19.30

Pavel KOHOUT

(Česká republika)

Antonio Vivaldi (1678 – 1741)

Concerto Il grosso Mogul, RV 208

Allegro – Adagio – Allegro

(Úprava pre organ: J. S. Bach, BWV 594)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Partita diverse sopra „O Gott, du frommer Gott“,

Chorál, variácie I.-IX., BWV 767

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“,

chorálová predohra, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Allegro non più molto, WoO 33

(zo zbierky Päť skladieb pre hracie hodiny)

Franz Joseph Haydn (1732-1809)

Skladby pre hracie hodiny, Hob. XIX

10. Andante

15. Bez označenia

27. Allegretto

30. Presto

32. Allegro

Jozef Grešák (1907-1987)

„Duet“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola

Johann Sebastian Bach

Passacaglia c mol, BWV 582

Koncert podporilo
České centrum



ČESKÉ CENTRUM

Po páde totalitného režimu, keď sa prebúdza duchovný život, vyvstala potreba zriadiť na košickom **sídlisku Nad jazerom** samostatnú farnosť, postaviť kostol a pastoračné centrum. V apríli 1990 pápež Ján Pavol II. počas svojej návštevy Slovenska posvätil základný kameň jazerského kostola, ktorého patrónmi sú traja **Košickí mučeníci**. Spomedzi 21 návrhov zvíťazil projekt architekta Miloslava Mudrončíka. Stavebné práce sa začali na jeseň 1991, chrám bol dokončený a slávnostne konsekrovaný Msgr. Alojzom Tkáčom 25. júna 1995. Onedlho potom Svätý Otec pri opätovnej návšteve Slovenska svätorečil Košických mučeníkov, ktorých relikvie boli pri tejto príležitosti prinesené z Trnavy a uložené v novom chráme. Jednou z dominant kostola je oltárny obraz G. Barcziho s postavami patrónov, siluetou Košíc a výjavmi z mučenia. Myšlienka postaviť v kostole píšťalový organ sa datuje do roku 2003. Vtedajší správca farnosti ThDr. Pavol Bugoš najskôr dostal ponuku na stavbu nástroja z Čiech, no napokon jeho postavenie zveril organárskej firme Gabriela Biesa. Kolaudácia nástroja sa uskutočnila 7. septembra 2007, jeho posviacka a tiež inauguračný koncert v rámci 37. ročníka Medzinárodného organového festivalu Ivana Sokola o dva dni neskôr. Dvojmanuálový organ má 1800 píšťal a 26 registrov.



foto: archív ŠFK

22. 9. KEŽMAROK

Drevený artikulárny kostol
a Nový evanjelický kostol o 19.00

Pavel KOHOUT

(Česká republika)

Drevený artikulárny kostol (1. polovica koncertu)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

„Komm, Heiliger Geist, Herre Gott“,
fantasia super in organo pleno, BWV 651

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“,
chorálová predohra, BWV 632
(in memoriam Ivan Sokol)

„Wer nur den lieben Gott lässt walten“,
chorálová predohra, BWV 691a

Partita diverse sopra „O Gott, du frommer Gott“,
Chorál, variácie I.-IX., BWV 767

Nový evanjelický kostol (2. polovica koncertu)

César Franck (1822-1890)

Prelúdium, fúga a variácia h mol, op. 18

Petr Eben (1929-2007)

II. Ad Communionem super
„Adoro Te devote“ (z Versetti II.)

Jozef Grešák (1907-1987)

„Duet“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola

Claude Debussy (1862-1918)

1. Arabesque (pre organ upravil Pavel Kohout)

Marcel Dupré (1886-1971)

Prelúdium a fúga g mol, op. 7/III

Koncert podporilo
České centrum



ČESKÉ CENTRUM

Spoluorganizátor: **Evanjelický a.v. cirkevný zbor v Kežmarku**

Drevený artikulórný kostol v Kežmarku pochádza z čias náboženskej neslobody protestantov: kostol si smeli postaviť iba za mestskými hradbami, z najlacnejšieho stavebného materiálu – z dreva. Začali ho stavať roku 1687, bol však len akýmsi provizóriom, keďže nemohol pojať niekoľko tisíc protestantov z mesta a okolia. K prestavbe kostola sa pristúpilo až v roku 1717, kedy získal súčasnú podobu. Je to jedinečná zrubová stavba z tisu a červeného smreka, postavená bez použitia kovového materiálu. Má pôdorys rovnoramenného gréckeho kríža. Barokový interiér je zdobený vzácnymi drevorezbami a freskami. Umelecky cenný je aj kostolný organ s drevenými píšťalami, ktorý pozostáva z dvoch samostatných nástrojov. Väčší je dielom levočského organára Vavrinca Čajkovského, ktorý stavbu tohto 12-registrového organa ukončil roku 1720. O deväť rokov neskôr majster Martin Korabinský zo Spišskej Novej Vsi k nemu pripojil ďalší organ so 6 registrami a vytvoril tak dvojmanuálový nástroj s 18 registrami. Jeho skriňa je zdobená bohatým vyrezávaním, píšťaly maľbou obludných hláv, cez ústa ktorých vychádza zvuk. Kežmarský organ má 1168 píšťal. Je najstarším a najcennejším funkčným dvojmanuálovým organom svojho druhu na Slovensku.

foto: archív Evanjelického a.v. cirkevného zboru Kežmarok



Nový evanjelický kostol sa nachádza hneď vedľa Dreveného artikulárneho kostola. Keď sa v starom drevenom kostolíku vyskytli statické problémy, kežmarskí evanjelici sa rozhodli pre stavbu nového, reprezentatívnejšieho chrámu. Postavil ho v historizujúcom slohu domáci staviteľ Viktor Lazary podľa projektu vienského architekta Theofila von Hansena, ktorý miestnemu cirkevnému zboru daroval svoje projekty určené pôvodne pre Orient. Návrh zaujal svojou výnimočnosťou: stavba v rámci tzv. eklektického slohu mala obsahovať prvky byzantské, románske, renesančné, maurské, ba aj orientálne. Už v roku 1880 bol kostol zastrešený, no pre nedostatok financií sa stavba na 11 rokov zastavila. Chrám bol dokončený a vysvätený až v roku 1894. V interiéri vládne prísna symetria (zvláštnosťou sú dve kazateľnice). Oltár má stĺpovú architektúru, v jeho strede je socha vzkrieseného Krista s krížom. Na chóre, ktorý spočíva na neorománskych stĺpoch z čierneho tureckého mramoru, je umiestnený organ – výrobok firmy Rieger z roku 1894. Je dvojmanuálový a má 30 registrov. Ku kostolu bolo roku 1909 pristavané mauzóleum Imricha Thökölyho (1657-1705), kežmarského rodáka a majiteľa hradu, veliteľa proticisárskeho povstania uhorskej šľachty a bojovníka za náboženskú slobodu.

foto: archív Evanjelického a.v. cirkevného zboru Kežmarok





Pavel Kohout patrí k najúspešnejším súčasným českým organistom. Študoval na pražskom konzervatóriu a na hudobnej fakulte Akadémie múzických umení (AMU) pod vedením J. Tůmu. Počas štipendijného pobytu na Sweenlinckovom konzervatóriu v Amsterdame sa venoval štúdiu starej hudby a zúčastnil sa majstrovských kurzov pod vedením H. Vogela, O. Latryho, J. Boyera a L. Lohmana. Je laureátom mnohých národných a medzinárodných interpretačných súťaží – za všetky spomeňme aspoň úspech na prestížnej Medzinárodnej organovej súťaži Musashino-Tokio 2000, kde okrem prvej ceny získal aj cenu za najlepšiu interpretáciu skladby J. S. Bacha. V súčasnosti sa intenzívne venuje koncertnej činnosti, ktorá ho zaviedla do mnohých štátov Európy, do Japonska, Austrálie, Číny, Singapuru a USA. Hostoval na významných domácich aj zahraničných festivaloch. Pavel Kohout je tiež žiadaným interpretom organových koncertov so sprievodom orchestra. Spolupracuje s Českým rozhlasom Vltava, zrealizoval aj nahrávky pre rádiá BBS, SBS, ORB, Rádio 3. Svoje bohaté skúsenosti odovzdáva študentom na medzinárodných interpretačných seminároch. Od roku 2006 sa venuje doktorandskému štúdiu na AMU v Prahe.

***Pavel Kohout** belongs to most successful Czech organists of the young generation. He studied at the Prague Conservatory and at the Music Academy of Performing Arts with J. Tůma. During the scholarship stay at the Sweenlinck Conservatory in Amsterdam he studied interpretation of the old organ music and took part in master courses under the lead of H. Vogel, O. Latry, J. Boyer and L. Lohman. He is a laureate of many national and international organ competitions – let us mention from all of them at least the success at the prestigious International Organ Competition Musashino-Tokyo 2000, where apart from the first prize he was awarded the prize of „Minoru Yoshida Memorial Prize“ for the best interpretation of the composition of J. S. Bach. Currently he performs at many concerts that led him to many countries in Europe, into Japan, Australia, China, Singapore and USA. He performed as a guest at significant festivals at home as well as abroad. Pavel Kohout is also a sought after interpret of organ concerts with an orchestra. He cooperates with the Czech Radio Vltava, made recordings for the radios BBS, SBS, ORB, Rádio 3. He shares his rich experience with students at international interpretation seminars. Since 2006 he has been studying PhD. at the Academy of Performing Arts in Prague and currently he works on his first CD.*

24. 9. SPIŠSKÁ NOVÁ VES

Evanjelický kostol o 18.00

Marek ŠTRBÁK

(Slovenská republika)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Toccata concertata E dur, BWV 566

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“

chorálová predohra, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Fantázia f mol, KV 594

Adolph Friedrich Hesse (1809-1863)

Variácie As dur, op. 34

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sonáta č. 3 A dur, op. 65

Con moto maestoso

Andante tranquillo

Jozef Grešák (1907-1987)

„Z hury od Braniska“ z *Organovej knihy*

pre Ivana Sokola

Zsolt Gárdonyi (*1946)

Mozart Changes

Christian Heinrich Rinck (1770-1846)

„Ah, vous dirai-je, Maman“, *9 variácií a finále*

Spoluorganizátor: **Mestské kultúrne centrum Spišská Nová Ves**

Jednou z dominant **Spišskej Novej Vsi** je nádherná klasicistická budova **evanjelického kostola** na námestí. Miestni protestanti pôvodne využívali starý katolícky kostol, ten im však bol v období rekatolizácie odňatý. Evanjelický chrám bol vybudovaný v rokoch 1790-1796 podľa návrhu F. Bartela v strede historického jadra mesta. Je to sieňová stavba s pôdorysom gréckeho kríža. Fasáda je trojosová, bez veže, s vykrojenými štítmi. V interiéri nájdeme klasicistický oltár so vzácnym obrazom Kristus na Olivovej hore z roku 1797 od dánskeho maliara J. J. Stundera a alabastrový reliéf Krista so Samaritánkou pri studni. Za organom, na tzv. „banickom chóre“ sa nachádza 17-tisíc-zväzková knižnica, pôvodne umiestnená v priestoroch bývalého evanjelického gymnázia, ktorá obsahuje rôznorodú odbornú literatúru, dobové učebnice aj beletriu – prevažne v maďarskom, nemeckom a latinskom jazyku. Dvojmanuálový organ postavil v roku 1823 viedenský výrobca organov Friedrich Deutschmann. Organové skrine sú v súlade s interiérom kostola klasicistické, pomerne strohé. Organ neskôr podstúpil niekoľko opráv a modernizácií, nie všetky však pozitívne ovplyvnili kvalitu nástroja. Posledná generálna oprava, ktorá prinavrátila organ do pôvodného stavu, bola vykonaná v roku 2001 pod vedením Petra Franzena.



foto: archív ŠFK

27. 9. KOŠICE
Evanjelický kostol o 19.00

Marek ŠTRBÁK

(Slovenská republika)

Johannes Brahms (1833-1897)

Prelúdium a fúga a mol, WoO 9

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

„Herr Jesu Christ, dich zu uns wend“

chorálová predohra, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

Adolph Friedrich Hesse (1809-1863)

Variácie As dur, op. 47

Jozef Podprocký (* 1944)

Lauda Sion, chorálové metamorfózy

pre organ, op. 44

(venované Ivanovi Sokolovi)

Arvo Pärt (* 1935)

Pari intervallo

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sonáta č. 6 d mol, op. 65

Choral

Andante sostenuto

Allegro molto

Fuga. Sostenuto e legato

Finale. Andante

Zsolt Gárdonyi (*1946)

Mozart Changes

Christian Heinrich Rinck (1770-1846)

„Ah, vous dirai-je, Maman“, 9 variácií a finále

V polovici 16. storočia väčšina obyvateľov Košíc prijala reformáciu a zabrala pre seba viaceré katolícke chrámy. Avšak počas rekatolizácie museli budovy vrátiť pôvodným majiteľom. V nasledujúcom období sa ešte niekoľkokrát vymenili konfesní užívatelia kostolov, evanjelici si napokon postavili za hradbami vlastný drevený svätostánok. Keď ten vyhorel, na jeho mieste boli postavené tri drevené kostoly – zvlášť pre nemeckých, maďarských a slovenských farníkov. Koncom 18. storočia však tento stav už nevyhovoval. Nemeckí a slovenskí evanjelici zakúpili pozemky na Mlynskej ulici, kde podľa projektu viedenského dvorného architekta J. Kitzlinga dokončili v roku 1816 najkrajší klasicistický **evanjelický chrám** na Slovensku. Pôdorysne je to centrálny kostol – ovál, z ktorého v tvare kríža vychádzajú ďalšie priestory. V nich sú umiestnené typické luteránske chóry. Očarujúca je predovšetkým oválna kupola s kazetovaním, presvetlená laternou. Hlavný oltár má stĺpovú architektúru, oltárny obraz je dielom J. Czauczika a J. Mullera. K výstavbe kostola sa napokon pripojili aj maďarskí evanjelici, ktorí zakúpili zvony. Chrámový organ bol postavený budapeštianskou firmou Rieger v roku 1904 (opus 1108), neskôr bol zbarokizovaný a rozšírený Pavlom Baxom a Štefanom Gáborom. Je dvojmanuálový a má 23 registrov.

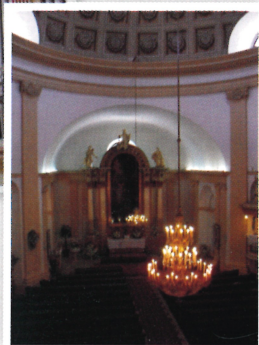


foto: archív ŠFK



Marek Štrbák pochádza zo Spišskej Novej Vsi. Na Konzervatóriu v Košiciach študoval cirkevnú hudbu a klavír pod vedením E. Dzemjanovej. Už počas štúdia účinkoval na domácich organových koncertoch a festivaloch, úspechy získal aj na Súťaži študentov slovenských konzervatórií. V rokoch 1998-2004 absolvoval štúdium koncertnej hry

na organe na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni (Prof. M. Radulecsu) a bol vyznamenaný Cenou univerzity pre najlepšieho absolventa svojho odboru. Počas svojho viedenského štúdia pôsobil ako organista v Sacré Coeur a v Schönbrunnskej zámočkej kaplnke. V rokoch 2004-2008 pokračoval v štúdiu na Conservatoire National de Région Strasbourg (Prof. Ch. Mantoux), ako aj v sólickej triede na Hochschule für Musik und darstellende Kunst v Stuttgarte (L. Lohmann). Zúčastnil sa majstrovských kurzov pod vedením renomovaných európskych pedagógov a interpretov (J. Laukvik, L. Ghielmi, E. Krapp, T. Escaich, B. Focroulle, J. Wolfs, H. O. Ericsson...) a bol ocenený na viacerých národných a medzinárodných súťažiach. V súčasnosti je Marek Štrbák organistom v Martinskirche v nemeckom Filderstadte. Ako sólový a komorný hráč sa venuje bohatej koncertnej činnosti doma i v zahraničí.

Marek Štrbák comes from Spišská Nová Ves. He studied church music and piano at the Conservatory in Košice with E. Dzemjanová. Already during the study he performed at organ concerts and music festivals in Slovakia. He has been successful also at the Competition of students of Slovak conservatories. During 1998-2004 he studied organ at the Universität für Musik und darstellende Kunst in Vienna (M. Radulecsu) and was awarded the University prize for being the best graduate of his field of study. During studies in Vienna he acted as organist in Sacré Coeur and in Schönbrunn chapel. Between 2004-2008 he went on studying at the Conservatoire National de Région Strasbourg (C. Mantoux) as well as in the soloist class at the Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Stuttgart (L. Lohmann). He took part in master courses under the lead of renowned European teachers and interprets (J. Laukvik, L. Ghielmi, E. Krapp, T. Escaich, B. Focroulle, J. Wolfs, H. O. Ericsson...) and was awarded at several national and international competitions. Currently Marek Štrbák acts as an organist in Martinskirche in German Filderstadt. As a soloist and chamber player he plays at many concerts in Slovakia as well as abroad.



Hans Fagius je jedným z najuznávanějších európskych organistov svojej generácie. Po absolútoriu na Hudobnej akadémii v Stockholme pokračoval v štúdiu v Paríži pod vedením slávneho organistu a skladateľa M. Duruflého. Dôležitým momentom v začiatkoch jeho umeleckej kariéry boli víťazstva na medzinárodných interpretačných súťažiach zvučných mien (Lipsko,

Stockholm). Hans Fagius odvtedy intenzívne koncertuje v Európe, USA, Kanade, Južnej Amerike, Austrálii, Južnej Kórei a v Japonsku. Vo svojom bohatom repertoári má skladby všetkých štýlových období, no špecializuje sa predovšetkým na starú hudbu a hudbu obdobia romantizmu. Pre vydavateľstvá BIS, DaCapo, Musica Rediviva a Daphne Records nahral o. i. kompletne organové dielo J. S. Bacha (17 CD) a M. Duruflého, albumy s hudbou W. A. Mozarta, F. Mendelssohna-Bartholdyho, C. Saint-Saënsa, symfónie C. M. Widora a i. Mnohé z nich boli vysoko ohodnotené kritikou a hudobnými magazínmi. Hans Fagius vyučoval na hudobných akadémiách v Stockholme a Göteborgu, od roku 1989 pôsobí na Dánskej kráľovskej akadémii hudby. Je žiadaným lektorom na majstrovských kurzoch a porotcom na medzinárodných interpretačných súťažiach (St. Albans, Odense, Calgary, Dallas, Lahti, Erfurt, Lipsko atď.). V roku 1998 bol zvolený za člena Švédskej kráľovskej hudobnej akadémie.

***Hans Fagius** is one of the most acknowledged European organists of his generation. After graduation from the Royal College of Music in Stockholm he went on studying with the famous organist and composer M. Duruflé in Paris. Important moments at the beginning of his artistic career were the victories and prizes at international interpretation competitions of resounding names (Leipzig, Stockholm). Since then Hans Fagius has been performing intensively at concerts in Europe, USA, Canada, South America, Australia, South Korea and in Japan. His rich repertoire spans all epochs but he specializes above all in the early music and in the music of Romantic period. He has made numerous recordings for the publishers BIS, DaCapo, Musica Rediviva and Daphne Records among others also the complete organ works of J. S. Bach (17 CD) and of M. Duruflé, the albums with the music of W. A. Mozart, F. Mendelssohn-Bartholdy, C. Saint-Saëns, symphonies of C. M. Widor and other. Many of them were praised by critics and music magazines (e.g. his recording of three Liszt organ compositions was awarded by Grand Prix du Disque Liszt, Budapest 1981). Hans Fagius has taught at many music academies in Stockholm and Goteborg, since 1989 he has been at the Royal Danish Academy of Music. He is a sought after lecturer at master courses and a member of juries at international interpretation competitions (St. Albans, Odense, Calgary, Dallas, Lahti, Erfurt, Leipzig, etc.). In 1998 he was elected as a member of the Royal Swedish Music Academy.*

29. 9. KOŠICE
Dóm sv. Alžbety o 19.30

Hans FAGIUS
(Švédsko)

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Toccatá a fúga E dur, BWV 566

*Tri skladby na chorál „Herr Jesu Christ,
dich zu uns wend“:*
Chorálové prelúdium, BWV 632
(in memoriam Ivan Sokol)
à 2 Clav. et Ped., BWV 709
Trio G dur, BWV 655

Jozef Grešák (1907-1987)
„Allegro“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola
„B-A-C-H“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola

Åke Malmfors (1918-1951)
Passacaglia a fúga

Erland von Koch (1910-2009)
Elegická melódia

Gabriel Pierné (1863-1937)
Trois Pièces pour Grand Orgue, op. 29
Prélude
Cantilène
Scherzando

Joseph Jongen (1873-1953)
Sonata eroica, op. 94

Trojmanuálový **organ v Dóme sv. Alžbety** postavila firma Rieger-Kloss Krnov v roku 1969 ako svoj opus 3374. Tento moderný nástroj s elektrickou traktúrou bol umiestnený do staršej neogotickej skrine z konca 19. storočia s lomenými oblúkmi a zdobenými konzolami. Organ je trojmanuálový, má 55 registrov a 4500 píšťal. Pôvodný organ bol postavený v roku 1896 maďarským organárom Józsefom Angsterom v Pécsi (opus 250). Z píšťalového fondu Angsterovho nástoja boli v novom nástroji použité drevené registre a tiež niektoré kovové píšťaly v prospekte.

Text o Dóme sv. Alžbety nájdete na str. 13

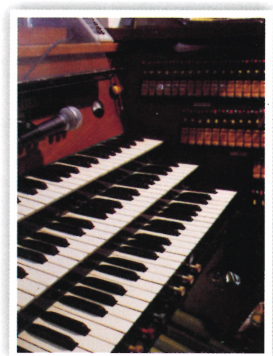


foto: archív ŠFK

1. 10. POPRAD

Konkatedrála Sedembolestnej
Panny Márie o 18.00

Hans FAGIUS

(Švédsko)

*Koncert v rámci XXVII. ročníka
Popradskej hudobnej jesene*

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Prelúdium a fúga fis mol, BuxWV 146

Georg Böhm (1661-1733)

„Vater unser im Himmelreich“, organový chorál

Jozef Grešák (1907-1987)

*„Allegro“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola
„B-A-C-H“ z Organovej knihy pre Ivana Sokola*

Bo Linde (1933-1970)

Fantázia, op. 19

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Prelúdium a fúga a mol, BWV 551

*Tri skladby na chorál „Herr Jesu Christ,
dich zu uns wend“:*

Chorálové prelúdium, BWV 632

(in memoriam Ivan Sokol)

à 2 Clav. et Ped., BWV 709

Trio G dur, BWV 655

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Sonáta č. 1 f mol, op. 65

Allegro moderato e serio

Adagio

Andante-Recitativ

Allegro assai vivace

Spoluorganizátor: **Mesto Poprad**

Stavbu **Konkatedrály Sedembolestnej Panny Márie** plánoval od roku 1935 vtedajší správca farnosti Msgr. Štefan Mnoheľ, ktorý v októbri 1939 vykonal posviacku základného kameňa. Chrám postavili za tri roky a v septembri 1942 ho vysvätil J. E. Ján Vojtaššák, spišský biskup. Kostol je v modernom, ešte nevykryštalizovanom funkcionalistickom slohu. Oproti sakristii vľavo je umiestnená kaplnka, pod chórom sú spovednice. Na hlavnom oltári je socha Sedembolestnej Panny Márie, apoštola Jána a Márie Magdalény, na ľavom oltári sa nachádza socha Božského srdca. Kazateľnicu zdobia reliéfy krstu v Jordáne a Petra pri zázračnom rybolove. Križová cesta z umelého kameňa bola inštalovaná v roku 1957. Chránový organ postavila kutnohorská firma Organa v roku 1968. Má tri manuály a 41 registrov.



foto: archív ŠFK

Ďakujeme podporovateľom
Štátnej filharmónie Košice:

 **NADÁCIA**
SLOVENSKEJ ŠPORTELNE

generálny partner
Štátnej filharmónie Košice

 **U. S. Steel Košice**

Mediálni partneri:

Korzár

hudobný život

RÁDIO KE KOŠICE
91.7FM

kam do mesta

 **Slovensko**
Slovenský rozhlas 1

ARS NOVA CASSOVIAE

VI. Festival súčasného umenia, 2008

2. 11. Otvárací koncert vstup voľný

DU, 19.00

Jozef Lupták a hostia

OTVÁRACÍ KONCERT FESTIVALU

Schnittke ■ Kančeli ■ Godár ■ Tavener ■ Burlas

3. 11. VENI Ensemble vstup voľný

DU, 19.00

„Before and After Silence 6“

Graham ■ Brown ■ Cage ■ Matej

4. 11. Klavírne zoskupenie GEMME vstup voľný

DU, 19.00

„Dva klavíry, osem rúk, jedno srdce“

vstup voľný Duchnický ■ Schnittke ■ Castiglioni

Regeš ■ Kurtág ■ Rimoldi

5. 11. Symfonický koncert vstupné: 3,-/1,50 €

DU, 19.00

Štátna filharmónia Košice

Gábor Horváth, dirigent (Maďarsko)

Veronika Lacková, klavír

Košický spevácky zbor učiteľov

Duchnický ■ Temnov ■ Beneš ■ Petrik

9. 11. COLLEGIUM vstupné: 3,-/1,50 €

TECHNICUM

zborový koncert „Hudobnými storočiami“

Melgás ■ Černoهورský ■ Čajkovskij

Verdi ■ Hrušovský ■ Lukáš

miesto a čas koncertu vo vybavovaní

12. 11. Koncert študentov vstup voľný

DU, 19.00

KONZERVATÓRIA

v programe sa ako skladatelia a interpreti predstavia študenti a absolventi Konzervatória Košice a ich hostia

Súčasťou festivalu je **VÝSTAVA OBRAZOV**
Kristíny Záthureczkej & Miroslavy Rybárovej
v salóniku Domu umenia od 22. 10. do 12. 11. 2009

VSTUPENKY na koncerty v Košiciach

si môžete zakúpiť od 24. 8. 2009 v **pokladnici ŠfK**
(Dom umenia, Moyzesova 66, tel.: 055/ 622 07 63)

pondelok: 14.00-16.00

utorok: 14.00-17.00

streda: 10.00-12.00 a 14.00-17.00

štvrtok: 14.00-17.00

Vstupenky si môžete zakúpiť aj v **MIC Dargov** (Štúrova 1),
Informačnom centre mesta Košice (Hlavná 59)
a na mieste koncertu hodinu pred začiatkom podujatia.

Cena vstupenky na koncerty v Košiciach: 5,- € (150,63 Sk)
študenti, dôchodcovia, ZŤP: 2,- € (60,25 Sk)

Koncert v Kostole sv. Košických mučeníkov (20. 9.): dobrovoľné vstupné

Výšku vstupného a spôsob predaja vstupeniek
na koncerty MOF mimo Košíc

určuje miestny spoluorganizátor koncertu

www.sfk.sk

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

PROGRAMOVÝ BULLETIN MOF Ivana Sokola, 2009

Vydala: Štátna filharmónia Košice
Zodpovedný redaktor: Július Klein, riaditeľ ŠfK
Zostavila: Jana Šargová
Obálka: Peter Beňo
Anglický preklad: Branislav Andrejco,
ARB Trade, s.r.o.
Fotografie: účinkujúci, archív ŠfK
Redakčná uzávierka: 20. 8. 2009
Sadzba a tlač: Copycenter, s.r.o., Košice

Štátna filharmónia Košice

štátna príspevková organizácia

ORGANIZUJE:

- > symfonické koncerty v rámci abonentných cyklov – každý štvrtok o 19.00 h
- > mimoriadne koncerty k významným príležitostiam
- > koncerty pre deti a mládež v Košiciach i mimo Košíc
- > medzinárodné hudobné festivaly:
 - * Medzinárodný organový festival Ivana Sokola (10. 9. -1. 10. 2009)
 - * Ars Nova Cassoviae (VII. Festival súčasného umenia, 2.-12. 11. 2009)
 - * 55. Košická hudobná jar (39. 4. – 27. 5. 2010)

PONÚKA:

- > prenájom priestorov Domu umenia (veľká sála, foyer, salónik, malá divadelná sála) na promócie, plesy, imatrikulácie, tanečné zábavy, výstavy, koncerty, recepcie, konferencie a i.



KONTAKT:

Štátna filharmónia Košice - Dom umenia

Moyzesova 66, 040 01 Košice

sekretariát: 055/24 53 101, sfk@sfk.sk

vstupenky: 055/62 20 763, vstupenky@sfk.sk

prenájom DU: 055/62 27 215, spravca@sfk.sk

koncerty: 055/62 24 514, um.prevadzka@sfk.sk

>> www.sfk.sk <<